

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

JACOB PETER PETERSEN

**BESKRIVELSE OVER
MIN REISE TIL AMERIKA**

**ERINDRINGSSERIEN »FOLK FORTÆLLER« NR. 10
UDGIVET AF
FORENINGEN DANMARKS FOLKEMINDER
JANUAR 1983**

Forord

I 1962 fik jeg af min morfader, Peter Petersen, Stubmøllegaard i Store Magleby på Amager, manuskriptet til hans faders, Jakob P. Petersens rejseberetning om sin færd til Californien 1862–66. Det har ikke været muligt nøjagtig at datere manuskriptet, men det menes dog at være skrevet før marts 1871.

I 1972 overlod jeg det gotisk skrevne manuskript til Cornelius Adrian Petersen, en flittig, engageret slægts- og lokalhistoriker con amore – og fætter til min mormoder. Cornelius Petersen transskriberede min oldefars gotiske hånd under bibeholdelse af hans særegne og noget uensartede retskrivning, der bærer præg af Store Maglebys og Dragørs dialekt.

De vignetter, der er gengivet i bogen, er tegnet af Cornelius Petersen.

Og nu i 1982 kan rejseberetningen gøres tilgængelig for en større kreds og indtage sin plads som en lille brik i det store mønster af emigrationer i det 19. århundrede.

Dragør, den 29. september 1982.

Stig Rasmussen.

JACOB PETER PETERSEN

St. Magleby

f. 9/8. 1840 – g. ca. 1876 – d. 16/3. 1915.

skriver saaledes i et gammelt Stilehæfte:

Det stod i mine Tanker et Par Aarstid, at jeg vilde rejse et eller andet Sted hen til fremmede Lande for at see mig om, for jeg syndes dette, at blive paa et Sted bestandig var ligesom en Slags tvang, og man hørte jo saa meget om Amerika, men saalænge jeg ikke rigtig viste hvordan det gik til, eller, om man kunde tro det de fortalte, – og endelig saa fik jeg en Reisekammerat, som var Hendrik Chrillesen, og tilsidst Hans Corneliosen vi 3 var enige om at reise sammen.

Rejseplaner

*Afrejse fra
København*

Vi Reiste fra Kjøbenhavn den 10. Juli 1862 Klokken 1 om Eftermiddagen, den Dag skiles vi fra vore Søsken og Familie, og vi glemte den heller ikke i hast. Vi kom til Kiel den 11de Klk. 8te om Morgenen og derfra med Banen Klk.

Altona

11 og kom til Altona Klk. 3 Eftermiddag, og vi Seilede ud paa Reden Klk. 12 om Natten – den anden Dag Nat og Søndagen den 13de Klk. 4 Morgen derfra, saa stort et Skib havde vi ikke været i før, det hed Saxsonia og var 2500 Tons – vi var over 600 Pasangers foruden Skibs Mand-

Indskibning

skab, vi havde et godt stykke at Seile med det lille Dampskib inden vi kom til det store, jeg husker at Hans han blev Søsyg og maatte kaste op, men vi snakkede lit Løier til ham, saa det gik snart over igjen, paa denne Reise til England var der ikke mange uden de var Søsyge, men vi holdt os dog, sommetider naar vi kom ind i Kahytten begynte det at qualme for os, men så skynde vi os op, og saa var det forbi, det kunde ikke være andet, for nede var der nogen – laa og jamrede dem, og andre kastede op, saa der var en slem Dunst og relihed i det hele. Vores Levemaade her var Kaffe om Morgenen, og saa fik vi lit Smør og Suker, hver 5 eller 6te Dag, og et Brød hver Dag, det var en Slags Hvedebrød, alsa Kaffe og Smørebrød om Morgenen Sube eller Ærter om Middagen, med lit Sul i en gang imellem, om Søndagen Grønsube, sommetider naar det Stormede lit, spille de Suben ned over hverandre, naar de gik op og ned ad Trapperne, eller også taftede de Bliktøiet naar de skulde op og vaske det, og imellem var der en sqwat paa Enden, saa vi havde altid noget at more os over, vi kom til Souttamton den 15de, der laa vi til næste Dag, det var en smuk lille By, med store Grunmurede Huse og smukke Gader, om Eftermiddagen var vi inde i en Dansesal, og der havde vi Musik og Dans, men ingen Damer, alså den 16de seilede vi derfra, og saa varede det 12 Dage inden vi kom i Land igjen, og den Tid var temmelig lang, for vi saa ikke Land meren den første og siste Dag imellem England og Nyørk.

*Sølivets glæder
og sorger*

Beskrivelse over min Reise til Amerika

Skibe saa vi næsten ingen af, de viste hvad Dag det andet Pasaserskib skulde møde os, og det skulde komme i samme retning, men den Dag traf det ind med meget Toget Veier, og mærkelig var det at Togen lettede for oven, saa vi kunne see Toppen af tre Master, og det saa ud, som de var meget høit i Veiret formedels Togen, saa jeg de Singenal, men fik indtet Svar, formodenlig har de været for langt borte til at høre det, ellers morede vi os over at see efter Fiske her i Atlanderhavet, vi saa enkelte Valfiske, og en anden Slags vi kalte Springere, de kom i store Flokke og traf det, at de kom lige imod Skibet blev de dog ved at gaae deres egen gang lige tæt op til Skraaaget, imellem skød de efter dem, men det blev forbut at skøde ombord i Skibet, der imellem er næsten det kjedeligste, fordi man ikke seer Land saa længe, omsider ragt vi Nyørk og det var den 28. Juli her laa vi paa Reden om Natten, det var smukt for os at see, de Dampskibe som løb omkrink der i Fjoden, de havde et Lys i Masten af hver sin Colør. Om Morgenen kom der en Dansker, og trøstede os med at han skulde følge med os i Land, og vise os vor den Mand var, som vi havde Order til fra Conturret i Kjøbenhavn saa endeli kom vi i Logi hos denne Dansker, men vi holdt os mest Hjemme omkrink, fordig vi ikke kunde Sproget, og Verden fortalte os at naaer de kunde se deres snit saa vilde de føre os hen et eller andet Sted og faa os værvet til Soldat, saa vi fik ikke seet os meget om her, vi seilede herfra den 1ste August med et andet Dampskib og ombord paa dette fik vi heel anden Slags Levemaade, og det var en Sordt haarde Kixse, som var vort Brød, om Morgenen fik vi undertiden stegd Flæsk eller Klipfisk, eller salt Kjød, og Kaffe fik vi hver Morgen, men den var næsten ikke til at drikke, om Midt-dagen fik vi færsk Kjød eller salt Kjød kokd og Katofler, og sommetider lit Robeder og smaa Agorger, men saa var de færdig at flaa om det, legeledes naar vi fik færsk Kjød, om Aftenen fik vi mest salt Kjød, og somme Dage 3 gange om Dagen, saa vi gad næsten ikke see det tilsist og Thevan

Overfarten

New York

*Indskibning pany
— andre forhold*

Ussel føde

fik vi ogsaa om Aftenen, men den havde ligeledes sin egen smag, aligevel var der nogle – kunde godt lide den, stegte Æbler fik vi ogsaa og Riis kokt i Van. Vores Borde var til at slaa op under Dækket og til at tage ned hver gang vi skulde spise, naar de bragde og Maden kom de med det paa store træ Bakker, ellers var det meer akorat ind som paa Hamborger Skibet, her var Opvarter til at tage af Bordet og ligeledes dække det, vi stod op omkrink Bordene eftersom vi best kunne faae Plas, men vores Van var saa daarlig, at vi næsten ikke kunde drikke det til-sist, og efter dette mange salte vi fik, var vi næsten nøst til det, Vantønderne stod bestandig op på Dækket og saa varmt som der var skulde de Naturliviis blive daarlig, tilligemed var det tillad for dem alle, at tage naær de vilde, og der gik de og dybbede deres smusie Kobbe ned i Vandet, Saa her var vi jost ikke saa godt tilpas, som paa det andet, paa Grund af den store forandring paa Leve-maaden. Den Reise var ellers ikke så kjedelig, for her kunne vi see Land hele Veien, vi seilede forbi nogle af de

Vestindien

Slagsmål ombord

*Askenval
(Christobal?)*

Negre

Beskrivelse over min Reise til Amerika

resten af Skraaget, og Brøsterne hængte heeldt ned ad Maven, og de var tykhoved med store Munlibber, og Tøiet hængte fra skærvet omkring dem, og Børnene havde de paa Rykken af dem, de var meget frække, ja der var slet ingen skam i dem. Disse hvide Folk her levede for bestandig, saa meget daarlige ud, Klimaen var meget varm og usund, og det regnede næsten hele den Tid vi var der. Her var Abekater, Ulve, Bjørne, og Løver er ogsaa der, Men dem saa vi ingen af, Papegøien og Kanarifulen tilligemed mange andre smaa Fugle var her. Askenvall: som er forbunden med en Jernbane til Panama ved det store Ocean, det er en lille By, Bygget af smaa Træhuse, vi var her 3 1/2 Dag, saa kjørte vi med Dampvognen til Panama, som er 25 Engelske Miil, og det tog os næsten 3 Timer, her var fladt og sumpet det meste af Veien dertil, men Træer og Blomster stod i deres fulde flor, og det saa smugt ud: der var flere Slags vild Frugt: saasom Æbler, Klokelsnøder og andre Slags Nøder og flere Slags Bær og mange forskellige Slags Træer og Blade. Vi kom til Panama omtrent ved Middagstid, den 14de og kom lige paa Dampskibet med det samme ud paa Reden, der laa vi 2 1/2 Dag, dette er en temmelig stor By og tillige en Fæstning, derfra Seilede vi den 17de, saa vi laa der i 6 Dage i den usunde Klima, det var paa Grund af det Dampskib, som vi skulde have været med brænde, det var det berømte Guldenget, som var et gammelt Pasengers Skib. Det vi kom med var et heldt nyt skib, og hed Constusien, den var 3000 Tons, og her kunne være 12 a 1400 Pasegeers.

Her havde vi lit bedre Levemaade ind paa siste: men daarlig Vand, for det var taget fra Panama, dog herskede der en meget støre orden ind paa det andet, her pomppe de Vandet op, og her stod en Mand og pasede paa, at de ikke tog meer ind de drak med det samme, men dog var Vandet næsten altid lit lungget. De vaskede Dækket hver Morgen baade for oven og ned, her saa vi Land næsten hele Veien men ingen Byer, derimellem saa vi Steenklipper

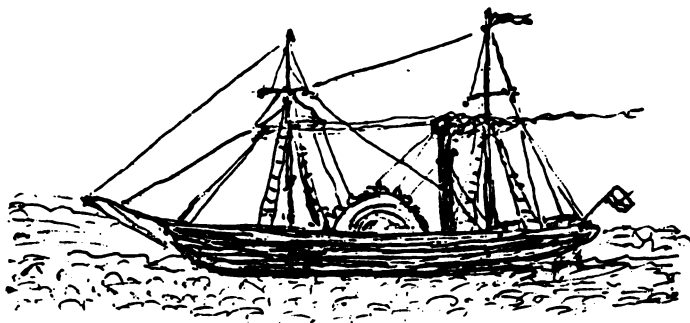
*Dampvogn til
Panama*

Nyt skib

Acapulco

ud i Vandet, som ragede høidt i Veiret, nogle saa ud som en Støte og andre som et Kirkespir, det saa kunsti ud naar vi var et Stykke fra dem. Endelig kom vi til Acapulco den 22, det er den beste Havn paa Vestkysten, men ellers en lille usel By, og her er meget usun Clima. Negerne de kom til os i smaa smale Baade, med deres Kokelsnøder, Bananer, Limmons og Melons, tilligemed Cicare, findt Brød og flere Slags Drikkevare, og saa et Slags Snogpander, og andre fine Stykker som var danet af Naturen, sommetider kom der en 100/2 Stykker Baade omkring Skibet, naar saa Kapteinen syndes der var for mange lod han Hjulet gaa baglens rundt, og det kunde sommetider vende op og ned paa en 3 a 4 Stykker Baade men disse svømmede saa godt,

at de kom snart op igjen og fik vendt deres Baade og samlet deres Vare. Her saa vi ogsaa nogle Sukkerstokke. Husene var meget lave her, de så næsten ud som Bikuber, de havde meget lihed med dem der var imellem Aspenvall og Panama. Iblandt Folkene der, var der en stor Deel af blandinger, og en Deel der ikke kunne tale Engels, men Mezicans. Vi skulde herfra samme Dag, da de var færdig med at lade Kul, paa Veien herfra til Sant Francico saa vi Land de meste af Veien, Skibe saa vi osse næsten hver Dag derimellem, forresten var jeg Syg den siste Ugestid føren vi kom til Sant Francico, her kom vi den siste August om Søndagen, da vi kom i Havn, kom der saa mange og vilde

San Francisco

Hendrik Cbrillasen med bustru.

have os med i Logi, og derimellem var en Normand, som vi tog Logi hos. Den første Dag gik vi igjennem Byen, og op paa en Bagge hvor vi kunne see ud over hele Byen og en Deel af Landet, men vi havde ikke meget Interesse for det videre paa grund af vi var Syge, vi havde en Normand med os, som var med fra Panama, han havde været der før og viste besken, da vi gik hjem fra denne Bagge husker jeg, at vi købte Blommer og spiste, og da vi kom Hjem sagde den norske Kone, at det var meget skadelig at spise Frugt

Sygdøm

især for den Sydom, lit efter vi kom Hjem fik vi Middags-spise, men vi kunde ikke spise meget jeg og Hans gik strax efter i Seng og den Nat sov vi ikke meget og Mandag Morgen var vi meget Syge, saa blev vi enige om at hente Dogter enskjøndt Hans vilde nødig til det, han var bange det skulde koste for meget, da Dogteren kom sagde han hvis vi havde tøvet en Dag længere, havde det ikke været redning for os, men nu skulde han nok kunne korere os sagde han, det var en god trøst, men om Onsdag Morgen døde dog Hans, og blev begravet Dagen efter, Hendrik og Jan Las, Peter og Folkene fra Hotættet tilligemed et Par Danskere til, følte ham til Graven. Jeg laa Sy her en 5 Ugers Tid, imidlertid kom Las og sise og Ole, saa fulde jeg med dem op i Landet, vi kørte fra San Francico om Morgen og kom ikke der føren sildig om Aftenen, der var temmelige store Bagger at kjøre over saa vi forundrede os den første Gang inden vi blev vandt til det. Der var jeg en 3 Ugers Tid hos samme Folk som Ole, men saa blev jeg Syg af Koldfeber og maate rejse til San Francico. Anden Dag efter vi kom her ud var Las væk, skulde Manden kjøbe Køer af Spanierne og de kom med alle dem de havde faaet samlet, og han søgte de beste ud, som han syndes om, da han var færdig, jagede de afsted med de andre igjennem et Leed og ud paa en Vei, imidlertid gik jeg og et Par andre ud paa Veien: men nu traf det saadan, at jeg kom til at staae yders, **jeg** holte Brændejern i Haanden, som de havde brugt til at brænde de Køer med, som de kjøbte imidlertid er der en af Køerne slippe fra dem, og kommer tilbage lige imod mig, og da vi saa den, var der ikke Tid at løbe for den, saa den kom lige imod mig i stærkeste fart, men jeg fik mit Brændejern i veiret og ramte dem over det ene Horn, saa den dreier sig om og rente Hornene ind i Gitterværket der vor Ole krøb op men kunde ikke rægge ham – havde jeg dengang ikke haft dette Jern i Haanden, saa havde der ikke været nogen redning for mig, disse Kriatur var ligesom vilde Dyer, en stor Deel af dem. Da

En rejsefælles død

Ranben

Kvægkøb

Dramatisk episode

jeg nu er vor Spanierne for en stor Deel opholdt dem, og tillige eiede store Strækninger vil jeg fortælle lidt om dem. Spanierne er et meget hissi Folk naar noget gaaer dem imod, jeg saa engang en der vilde ride hen til Stasjonen, men Touget kom i det samme, og Hesten blev bange og vilde ikke gaae, da gav han den Sporene intil Blodet sprøtede ud af Siderne men mei den vilde ikke saa sprang han af og stak sin Dolk i Halsen paa den, saa den falt om og døde, ligeledes naar de kom op og slas, brugte de Knive og Dolke altid, derfor dræpte de saa ofte hinanden. De er meget snilde til at fange Kriatur, de har et Slags Rev de kalde Ryjad der, et flættet af Kohud, og der er en Lykke paa Enden, og den anden Ende har de gjort fast i Sadelen, og de kan da med det samme de rider svinge og kaste det om Hornene eller om et Been, paa en Gestanse af 12 a 14 Alen; jeg har seet dem ride ud, de var hen ad en snes stykker, og alle til Hest naar de da vilde fange en eller anden Ko, saa slog de først dette om Hornet, og naar Koen mærkede at Revet strammede, saa vilde den næste altid løbe efter ham som holdt Reven; men saa var det gjerne en af de andre til rede og slog et om det ene Bagben, og var det ikke nok at den var meget ond af sig, da slog de et om det andet Been med, saa kunde de kaste dem til bægge Sider, naar de da havde kaste dem var der en lagde sig paa og en anden traate paa den og saaledes blev de ved at tumle med dem indtil de blev matte, saa lod de dem løs igen, men var der nogen som blev ved at være vilde og de agtede at drive dem til Byen for at sælge dem, da havde de et Træ omtrent som det de bruge til Trækkevognene saaledes, at to og to løb sammen, og de kunne ikke stange hver andre, og de kunde daarlig lægge dem ned, saa maatte de løbe to og to sammen i et Par Dage uden at faa noget at æde, det saa pusig ud den første Dag for da var de saa bange for det de havde faaet om Halsen, at de løb det stærkeste de kunde indtil de blev træt; man seer ogsaa ganske smaa Drengene løber og prøver med Hunde og Svin

Spanierne

Lassoens brug

Genstridigt kvæg

om de kan faa Lykken om Halsen; naar de var ude at jage Kriatur, tog de dem en imellem, som de slagtede og spiste da gjorde de Fyer paa og nogle lagde Kjødet i Ilden og andre satte det paa Enden af en Rive. Spanierne var sorte-brune med sort Haar, kun Engkelde var Lyse, de saa temmelig barbariske ud, Mulater af S og V var kønne.

Da nu jeg havde været i Fransico henved et Par Uger, og var bleven rask igjen, saa tog jeg derud, og var der igjen en Maanedes Tid, men saa begynde Feberen anden Gang og da reiste jeg for alvor igjen til Fransico, og tog den beste Dogter der var i Staden. Det varede heller ikke mer ind en Ugestid førren jeg var rask igjen; saa kom jeg hos en Fransmand, der var jeg kun 14 Dage, min bestilling var at varte op og hjelpe til i Køkenet; men det kunde jeg ikke bruge at være inde hele Dagen igjennem, Manden her var en Fransmand, Konen en Irlænder og den anden, som Arbejdede tillige med mig en Tysker, Manden og Konen var op og nappes hver anden Dag, sommetider smed hun Stegen i Ansigte paa ham og kort sagd hvad hun først fik fat paa. Efter det kom jeg til den danske Consul, min meste Bestilling var at ride og køre og pase Hestene, dette var jeg bedre vant til, her var jeg i 5 Maaneder; men det kjedeligste her, det var, at de talte altid Dansk til mig, af den Grund tog jeg derfra tillige fik man større løn ude paa Landet. Saa da jeg reiste derfra tog jeg en 20 Miel ud i Landet til en By, der heder Sant Mateo, der var jeg til den 22. Februar 1864, her pløiede vi og saaede, og var færdig inden den Tid. Da reiste jeg til Fransico, og der var Hendrik, saa blev jeg og ham enige om at reise til Minerne, og reiste den 2^{den} Mars med Dampskibet til Sant Sacramento, hvor vi kom Klokken 3 om Morgenen, næste Dag kørte vi derfra i en Karet med 6 Heste for, og til en By, der heder Verginia her var 75 a 80 Miil, vi kom over de Seraneveda Mountens, det var meget høie Bjerge og Skov en stor Deel af Veien, der var en 3 a 4 Slags Grandtræer som voxte meget store, over disse Bjerge var der Is og

*Ranchen igen
– sygdom påny*

Køkkenhjælp

*Hos den danske
konsul*

San Mateo

Sacramento

*Virginia City,
Nevada
Sierra Nevada*

Beskrivelse over min Reise til Amerika

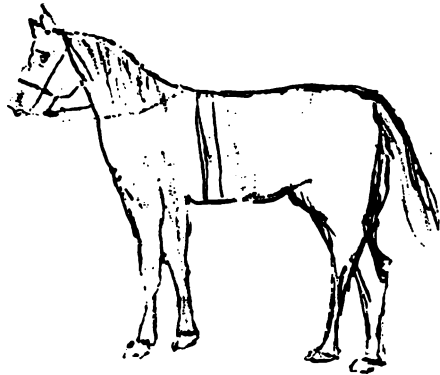
Snee, da vi rejste der og saa var det lit Koldt for os i Førsteningen, for vi kom lige fra den milde Clima ind til den kolde. En Dags tid efter vi kom, traf vi Peter Hansen fra Synby Øster, han fortalte os hvordan der var, at der var det daarligste der inu havde været, saa vi besluttede at reise til en anden Plas, som hed Oens River saa vi tog igjen med en Karet, og det varedeto Dage inden vi kom der op, da vi kom til en By, der hed Aurora var der mange kom tilbage, som værken kunde faae Arbejd eller næsten ikke noget at spise, da de kom tilbage havde de ikke en Cent, man maate sætte Tøiet i pant og kortsag klare dem, som de best kunde, flere havde taget store Stykker Land op, for der var meget god Lande til Agerdyrkning, og ligeledes sagde de, der var gode Miner, men det var for lang Transport, og tillige var der ingen Kriige imellem Folk, Grunden maate vist være, at alting var saa Døerd og tillige et meget ualmindeligt tørt Aar. Vi var der kun 5 Dage, Saa blev vi enige om at rejse tilbage til Verginia igjen, her oppe omkrink var der Kritbjerge og nogle andre der saa ud, som Tavlesten, andre igjen som en Slags røde Vandsteen, ellers var der ingen Træer paa den vei og i men Buske og Sandheder og Enkeltde Bjerge. Byen Aurura var en lille By, der var kun 3 a 4 grundmurede Huse. Da vi kom tilbage igjen til Verginia fik jeg Plas hos en Jøde, og Peter og Hendrik blev enige om at rejse 3 a 400 Engelske Miil høiere op i Landet til nogle andre Miner, som heder Jordan Krik, efter de havde været der nogle Dage, skrev de til mig, at der var en god Plas, for de fik 6 a 7 Dollar om Dagen, for 10 Timers Arbeide, og det syndes jeg var ganske godt, saa jeg besluttede at reise snarest mulig, men jeg kunde ikke opspørge nogen der skulde reise den Vei: nogle var nylig reist og andre skulde reise om en 3 Ugers Tid, men det syndes jeg var for længe at vente, tillige sagde de der kjende Veien, at naar man gik et Stykke ud paa samme, og ventede nogle Dage i et af de første Huse saa kom der altid nogle vi kunde følges med, for der kunde man ikke reise

*Peter Hansen fra
Sundbyøster*

Aurora

Tilbage til Virginia

To til Jordan Creek

Hestekøb

Silver City

Guld, sølv og kobber

Mineskakterne

alene for de Vilde, nemlig Indijanerne; derfor bestemte jeg mig til at reise saasnart jeg kunde blive færdig, saa købte jeg mig en Hest og Proviant den ene Dag og reiste Dagen efter: men inden jeg nu forlader Byen Virginia, vil jeg fortælle lit om samme, den havde 3 Navne: nemlig Virginia, Sølvercitig og Guldcell, men det var dog ud i et, Sølvercitig – denne Ende af Byen Virginia var paa en meget høi Bagge, og saa laa der Bagger inu meget høiere i veiret, der var vel omtrent en 10 a 12 grundmurede Bygninger; der var en 7 a 8 Banke. Strax da vi kom var her Vinter. Jorden var helt bedækket med Sne og det var temmelig hart Frost, ellers var det en meget ussel Plads at see til, om Sommeren var der slæt intet Græs, kun nogle Buske og den tørre sandede Jord; det var slæt ikke noget behagelig Sted for os at boe, men dette Land var dog meget ridt paa Sølv, og lidt Guld var der imellem ogsaa, og et lille Stykke derfra var der meget rige Kobber Miner. Her omkring Virginia var fuldt af Tuneller og nogle de kalde Sjafter, det var dem der gik lige ned ligesom en Brøn, disse Tuneller gik undertiden fra 100 til 300 Alen ind under Jorden; jeg var inde i et Par af disse Tuneller, men naar man kom et Stykke ind, saa var der saa varmt at man kunde knap være der, og der vor de arbeidede, var det knapt at Lyset kunde brænde, saa tøn var Luften, de maatte almindelig have et Røer igjennem Tunellen og saa en Blæsebæl inden for samme; eller ogsaa

Beskrivelse over min Reise til Amerika

en Luftpumpe. I denne Tunel var lagt Skinder af Jern eller Træ eftersom de best havde raad til naaer de begynde; der paa disse Skinder brugte de smaa Vogne, som to Mand kunde skyde derpaa læssede de det de gravede løs inde i Tunellen der inde brugte de Hakke og Skuel, der var ikke mer Plas ind de netop kunde swinge Hakken de kunde undertiden arbeide og køre ud i flere Aar førren de ragdt dertil vor Sølv og Guld var; men saa kunde der ogsaa være saa de kunde tage flere Tusen Dollar ud om Dage; og sommetider næsten slæt intet, det var op og ned næsten ligesom Lotterispil. I Tunellerne maatte de sætte Tømmerværk for de ikke skulle falde igjen, men hvor der var ligesom en Slags Steen der behøvedes det ikke. Sølvet sadt almindelig i et Slags skøragtig Steenart. Deres Arbeisløn var fra 2 1/2 til 4 Dollar om Dagen for 8 Timers arbeide i Døgnet, de skiftes til det, nogle om Dagen og andre om Natten; det er vanskelig at arbeide i disse Miner, nemlig i disse saakalde Sjafter, for de er meget dybe og det de hakker løs maa de heise op i en stor Balle, saa har de et til at dreie rundt ligesom paa enkelte Brøndeher: men naar det nu er saa dyb nede, saa den minste Jordstump eller Sten, der falder ned, vil hvis den træffer en Mand i Hovedet slaa ham fordærvet, og i Tunellerne er meget usundt at arbeide paa Grund af den tønne Luft og varmen og undertiden kommer Vandet ned paa dem naaer de staaer og arbeider, saa den Slags Miner er ikke videre behagelige at arbeide i. Denne By Verginia er helt undergravet af Tuneller, saa de mener at hvis der kommer en Jordrystelse saa vil hele Byen størte sammen. I den Tid jeg var der saa var der nogle skulde grave en Plas til et Huus, paa Siden af en Gruppe (Grube), men som de stod og gravede og var næsten færdig, faldt hele Siden ned paa den og deæpte 8de og flere blev saarede, saa disse blev levende begravede. Der var ogsaa nogen kom sammen ind under Byen, af dem der gravede i Minerne og da de kom sammen blev de uenige, for bægge Partierne paastod at grunden hørde dem til, og saa

Arbejdsforhold

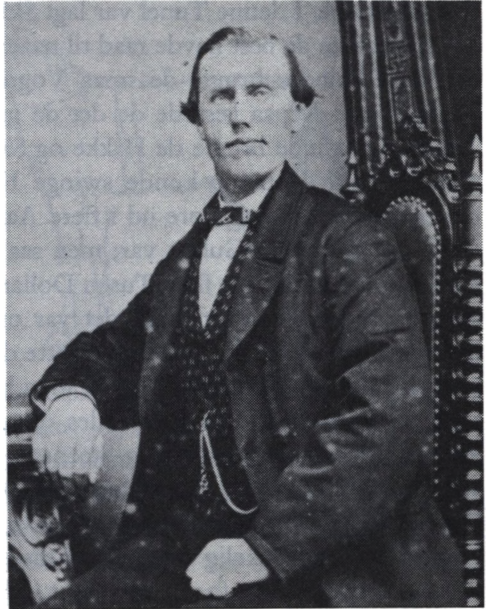
Farer ved arbejdet

En ulykke

Jacob Peter Petersen

Jacob Peter Petersen (ca. 1880).

Stridigbeder

kom de op og trættes, og tilsidst gik de hverandre paa Livet med Hakker og Spader, saa en blev slaet ihjæl og to hardt saarede, kort sagt det gik med saadan noget bestandig her. Dette hvor Guldet og Sølv et sitter i, knuser de med Dampmøller og siden rinses det med vand. (Jeg har glemt at skrive at naaer vi kjørte fra Sant Sacramento til Virginia saa kom vi igjennem Mariswell og ligeledes Karesen og Genua var ikke langt derfra) Nu vil jeg begynde fra dengang jeg skulde reise fra Verginia, saa var det jeg kjøbte mig en Hest og Proviant og begav mig paa reisen Dagen efter, den første Eftermiddag kom jeg ikke ret langt, jeg kom til et Sted hvor der boede en Normand og der stoppede jeg om Natten, den næste Dag da jeg havde ridet et Par Timestid, møtte jeg imellem to Bagger 2 Indianer med hver sin Bøsse, men jeg var ikke videre bange for jeg havde nylig ridet forbi to Fragtvogne den ene af dem var temme-

Afrejse fra Virginia

De første indianere

lig stor og tillige en ung Karel, den anden en gammel sammengrøbet Person, denne han tastede mig an, og sporte, hvordan jeg havde det og hvor jeg skulde hen, tillige sporde han om der kom nogle bag efter, da begynte jeg at tænke lit over hvad de vel kunde have i sinde, – og den store vilde et par gange ligesom stoppe Hesten, og enumer naaer jeg begynde at stramme Tøilerne, saa gav han sig til at snakke for at opholde mig, men de stod dog bægge to og viledede dem paa Giværene, saa paa den maade viste de dem ikke, som om de vilde overfalde mig, imidlertid kom disse 2 Vogne over Baggen, og saasnart de saa dem, gik de deris Vei og jeg red videre – da Klokken var godt 11 møtte jeg en Mand, og nu visste jeg at der skulde komme to Veie, og den ene gik til Riisriver og den anden til Hombolt, saa sporte jeg ham om Veien til Hombolt, da sagde han at det var den til Høiere, og den anden gik til Riisriver hvor han kom fra, men han har formodenlig taget feil, for dig han kom i modsadt retning, for han saa for skikkelig ud, til at vilde narre Folk, derfor troede jeg hvad han sagde, og red den anden Vei nemlig til høiere, da jeg havde ridet til Klokken henad 1 kom jeg til hvor der – Græs og Vand, hvilket jeg blev glad over for det var det første Sted paa 2 Dage hvor der fantes Græs for Hesten at gaae paa den Dag red jeg forbi flere Huse, om Aftenen kom jeg til et stort Hus, hvor der laa en heel mænde Soldater, som skulde gaae op til en Mineplads, det var jeg glad for for der var jo Fred og ingen Fare, jeg laa under et Træ den Nat, et lille Stykke fra Soldaterne, men jeg Sov ikke videre trykd den første Nat jeg laa ude, jeg vognede en gang imellem, og saa op om Hesten var der om Morgen da Solen begynde at reise, kokte jeg Kaffe og spiste, kortsagt lavede mig til en ny Dags reise – saa var det den Dag jeg møtte en Mand der sagde mig Høiere istedet for Venstere (imidlertid da jeg kom til det Sted hvor Græset var, tog jeg Saddelen af min Hest og lavede Middagsmad af det jeg havde, da jeg havde villet en Timestid, Sadlede jeg op igjen og red videre i den

Veien til Humboldt

Soldater

På vildspor

rolige tanke, at jeg var paa den rigtige Vei: men imidlertid møder jeg en ridende, og spørger ham om det er Veien til Hombolt? han sagde nei, det var Veien til Riisriver for det var netop derfra han kom, men sagde han hvis jeg vilde ride imod et stort Bjærg, som han viste mig, saa vilde jeg komme til den rigtige Vei, da takkede jeg ham for underretningen, og jeg red videre, men nu viste jeg snart ikke hvilken af dem jeg skulde tro, imidlertid fik (jeg) syn paa en Vogn med Stude for, og jeg red derhen, det var en Mand der reiste omkrink med hele sin Familie, saa sporte jeg ogsaa ham om Veien, han gav mig samme forklaring som den siste: man sagde han jeg gjorde bedst i at ride tilbage igjen da jeg aldrig havde været den Vei før, det syntes jeg, vilde sinkke for meget for det vilde tage mig til Aften for at ræge dertil, saa udsporte jeg ham saa meget jeg kunde, og begav mig paa Veien over Baggerne, men her var meget tungt for Hesten at gaee, paa grund af den majen Sand, og varmt var der tillige, jeg maate staa af imellem og gaa for at spare Hesten lit, da jeg havde ridet en Tid blev baade jeg og Hesten meget tørsti af varmen og den brændende Sand under Føderne; vel havde jeg lit i min blik-Flaske, men det var saa varmt, at jeg kunde ikke drikke det; og det lakkede mod Aften, Solen var ikke meget høit paa Himmelen, og jeg kunde ikke see nogen Steder tanke af Vand, da begynte det ligesom at varme i mig, for jeg tænkte da der nu ikke var længere til Aften, skulde jeg ikke finde Vand til det blev mørkt, hvorledes vilde jeg og Hesten kunde holde ud til næste dag? Men som jeg gik og spikulerte og saa mig om, fik jeg syn paa en lille Sø, hvor jeg kunde see 5 Heste og jeg husker saa tydelig at de 2 var branrede, da jeg saa disse Heste, viste jeg dog ikke hvad Slags Folk det kunde være; men jeg var jo nødsagen til at gå der ned, saa gik jeg ned ved den første Side, og de var paa den anden – eftersom jeg kom, da jeg kom ned til Vandet, saa jeg at det hele laa fuldt af Been rundt omkrink Kanten det syndes jeg stax lit underlig om,

Vandmangel

En giftig og en sund kilde

Beskrivelse over min Reise til Amerika

jeg smagte paa Vandet, men det var ganske fordærvet og lugtede førren jeg fik det til Næsen saa det hele syntes mig lidt underlig, imidlertid trak jeg Hesten over til hvor de andre Heste var, da jeg kom der var der to laa i Græset, den ene var en Amerikaner og den anden en Mexsikaner, saa blev jeg igjen glad da jeg saa det var vide Folk, ved Siden af hvor de laa, var en stor Kilde, hvor der kom næsten Iskoldt Vand ud, der vandede jeg min Hest og føde min Flaske, jeg sporte dem om Veien til Hombolt, de svarede, at den var paa den anden Side af den kun lit derfra; men sagde de, de skulde reise samme Vei, og blev ikke der meer ind en halv Timestid, fordi de havde vilet der et Par Dage – imidlertid blev jeg enige med dem om, at de skulde tage hvad Tøi jeg havde, for saa var det lettere for min Hest, saa tog jeg Sadelen af Hesten og spiste min Aftensmad, og gjorde mig færdig til at reise igjen; dette saa jeg mig omtrænt nødsaget til at reise med dem, for det vilde maaske have været lidt vanskelig for mig at blive der paa det øde Sted alene, og det kunde gjerne hawd varet nogle Dage førren der kom fler den Wei; og der var ind 35 Engelske Miil førren vi kom til noget Vand igjen tillige var det neppe til at reise over om Dagen fordig det var ligesom en Sandørken, og det er ikke for en hest til at holde det ud, at gaee paa den brændende Sand en heel lang Dag uden at faae noget at drikke, og det kunde slæt ikke gøres ringeren paa en Dag, paa grund af den løse Sand; imidlertid begav vi os paa reisen omtrænt ved Solens nedgang; da Klokken var 12 om Natten saa kom vi til et Sted, hvor der dog var Vand at faae, men det kostede 1 a 2 rd for hver Span ful og saa var dog dog ikke saa Hestene vilde næppe drikke det, der tog vi os et lille Maaltid, og talte med nogle reisene der nattede over her; men vi red snart igjen fordig der var ikke noget for Hestene at æde, og da vi saa de andres Heste ikke vilde drikke af Vandet, saa prøvede vi ikke paa at kjøbe noget; paa Veien mens vi red, talte vi med hverandre om vores reiser og alt saadant imidlertid fortalte jeg

Nye rejsesfæller

Ørken

Dyrt og dårligt vand

dem om mit Brev fra Hendrik, og det gav dem lyst til at reise med: men de havde ikke Penge nok til Proviant dertil, saa besluttede de at sælge de to af deres Heste naar vi kom til Homboldt, da vi kom der kunde de ikke faae nok for dem, vi laa her og vilede et Par Dage, dette var en Mineplads nemlig Sølvminer, Byen Homboldt laa høidt op imellem 2 Bjerge, og hele veien ved de Bjerge løb en færsvansaa, anden Dagen efter, kom der nogle med en stor Flok Faaer hvori der var omtrænt 600, og de var kun 5 til at jage, saa de vilde gjerne have meer hjælp, deels for at jage og deels for de kunde være fler hvis Indianerne vilde overfalde dem, for nu var de dertil hvor det rigtige vilde og ubeboede Land begynte; da gik disse Folk ind paa at hjælpe dem, for lit betaning og Føden fridt, og han vilde have mig til at gaa ind paa samme akort; men det vilde jeg ikke for så varede det for længe inden jeg kom til bestemmelsesstædet, saa reiste jeg med dem en Tid, men det lænste de reiste om Dagen var en 12 a 14 Miil Eng., imidlertid kom der et Compani hvor i der var 13 og de red en 30 a 35 Eng. Miil om Dagen saa reiste jeg tillige med dem, den meste Vei vi reiste her var Bagger og Dale, og imellem høie Bjerge Skov var der ikke meget af paa den reise, Døer saa vi heller ikke mange, der nogle som havde lihed med Hare og enkelte Hare var der ogsaa, og nogle som lignede Hunde og ligeledes lignede den Ræven, det saa ud som den kunde være i familie med bægge Slags, Bjørne var her ogsaa men dem saa vi ikke og der var flere Slags vi ikke saa her løb Indianerne heel nøgne, og naacer de saa os, løb de hen bag en Busk og gjemte dem, til vi var kommen forbi; disse Indianere var gulbrune i Huden og flade Ansigter og ligeledes flade Næser og lav Pande og kulsordt strit Haar og de flæste saa skumle ud; dem som ikke var saa meget vilde og kunde tale lit Engels de holdt meget af at snakke, men det var mesthen i veiret det de fortalte, i førstningen vi reiste kom der sommetider nogen af dem som ikke var sa vilde, naacer saa det traf at vi spiste saa sad de lige forand

Humboldt

En drift får

Vilde dyr

Indianere

Beskrivelse over min Reise til Amerika

os og saa os vist i Øjnene ligesom en Hund, og gav vi dem lit saa blev de saa glade, og gav vi dem ikke noget, da saa de saa sørgmodig til os og ligesom skammede dem, de levede mest af Nøder og af hvad de kunde skyde eller fiske i de smaa Søer, de brugte Buer at skyde med og de var så sikre at de kunde skyde smaa Fugle med dem, ellers levede de ligesom Kriatur, deres Koner, som de holdt dem sammen med for en lille Tid, dem jagede de bort naær de fik Børn saa maate de skytte dem selv. Der var et Sted vi saa, hvor der var dannet af Naturen ligesom en heel By af en Slags røde Sandsteen nogle ligesom Kirker andre som enkelte Taarne og andre havde runde og avlange ligesom Huse og der var ligesom en Gesims under Taget, men de var ikke aabne indeni kun enkelte smaa huler i dem, nogle Stæder saa vi store steenbjærge ragede op i veiret ligesom en Port, andre Stæder havde det lihed af en Person og kortsed paa mange Fasoner. Vi havde en Tysker med os, han var henad en 50 Aar, og de havde en Vogn med dem hvori de lagde deres Tøi, som de laa i om Natten og det var en Svensker der kørte denne, men nu denne halvgamle Tysker han kørte gjerne med Vognen fordig det var meer mageligt for ham end ride, men han holdt saa meget af at gaa og skyde og Geværret laa altid bag i Vognen, saa en Dag som han gik bag efter samme, fik han isinde at tage Bøsen for at gaa ud mellem Buskene, men som han tager fat om den, gaa det lidt ned ad en Bagge, og der var netop et Touw bundet over Vognen hvori Hanen fik fat og skød ham i den høire Arm, mit imellem Albuen og Skulderen; han faldt om og besvimed, da maate vi binde vore Lommetørklæder om og stanse Blodet det beste vi kunde, men det varede inu 5 Dage inden vi kom til bestemmelsesstædet, saa det kom til at stinke svært inden vi kom der og han maate lide meget, men han levede da saalænge jeg var der. Naar vi reiste, saa om Natten maatte vi enten vaage over vore Heste, heller ogsaa sove i Tøierslaget for at være dem sikkre.

Sære stenformationer

Vådeskud

Jordan Creek

Jeg var 3 Uger om denne Reise til Jordankrik, her var temmelig flere Træer og Bjerge; her havde Hendrik og Peter købt en Mine, men da jeg kom der var de færdig med den – og gik og arbejdede for en Mand der, og Tiderne havde forandret dem meget siden de skrev; da jeg kom, sagde de, at jeg maate heller have blevet hvor jeg var, og fortalte mig det hele hvordan det hang sammen, imidlertid da vi havde været der en Ugestid blev jeg og Hendrik enige om at reise 100 Miil længere til et Stød der heder Bøis River, denne Plads Jordankrik var paa enkelte Stæder rig paa Guld, og en 3 a 4 Stæder rig paa Sølv, men det beste var taget op tilige fra Foraaret saa det der var igjen duede ikke, her var en 4 a 5 smaa Byer og nogle handelsfolk, som Slagtere, Urtekræmmere, Klækkræmmere og Drikkesjappe og flere Slags hanlende, imidlertid saa reiste jeg og Hendrik for Peter vilde ikke med, efter som jeg husker – saa var vi 3 1/2 Dag om at reise herfra til Bois River paa denne reise kom vi igjennem Boisciti her var ligesom et Batteri og her laa en heel mænte Soldater og det var dog saa høit op i Landet; jeg husker, lit føren vi kom til denne By, saa vi et Døer løbe imellem Buskene, og jeg

Bois River

(Boise River, Idaho)

Bois City

(Boise, Idaho)

Jagt

havde min Revolver lad med 6 skod i, saa hold Hendrik Hesten mens jeg gik efter den: men første gang jeg skød, ramte jeg den ikke, men den vente sig om og kom et Par

Beskrivelse over min Reise til Amerika

Skret imod mig og stansede, da lagde jeg an ved Kinden, istedetfor jeg før holdt den udstrak i høiere Haand, saa traf jeg den lige i Panden og den faldt om og rørte sig slæt ikke, efter sigende skulde det have været en Grævling, det var det største Dør jeg kom saa nær – imidlertid kom jeg til bestemmelsesstædet som heder Lanik Citi; jeg glæmte, at vi kom over 2 smaa Floder, hvor vi maate betale for at blive seilet over det var førren vi kom til Bøis Citi, her det sidste Sted vi kom nemlig Banik Citi, der var høie Bagger og Træer en 4 a 5 Slags lignende Grantrer og de voxste meget store.

Her var mange rige Miner, men det kjedeligste var at der var mangel paa Vand og af den grund var der ogsaa mangel paa Arbeide, der var flere gik og drev og kunde ikke faae noget at bestiele, flere havde soldt deres Heste og Pengene var slupet op for dem, saa de Mennesker var meget ulykkelige, for de kunde ikke gaae den lange Vei tilbage, som var en 500 Eng. Miel paa grund af Indianerne og tillige maate de have levemaade med dem og der skulde Penge til for den reise varede jo længe, og eftersom vi hørte maate der flere sulte ihjel; og der var levemaaden saa døer at det kunde ikke hjelpe at tigge. Da vi havde været der en Tid, omtrent 3 Uger, saa kunde vi see, at det blev bestandig daarligere Tider, derfor besluttede vi at reise tilbage forinden Vinteren kom for saa var det næsten umulig at reise den Vei, og ventede vi længere vilde der ikke være Græs for vore Heste, og Fodered var for døert der.

Her arbeidede vi i nogle Miner de kalte Plaserdikkens, der gravede vi en 7 a 8 Fod ned førren vi kom til hvor Guldet laa, der var et Slags de kalte Bætraak, det var ligesom et Slags Steenlag, og naar de kom til det, kunde de snart see om der var Guld og hvor meget der var, her havde vi Trærænder, som gik heldt op fra Bjærgene og ned til Minerne, dem skovlede vi Jorden op i, og Vandet tog Jord og Steen med sig ud til et Sted hvor det løb væk med det samme, de havde af disse Træsluser, som gik flere

Lanik City

*Banik City
(Bannack, Montana)*

*Rige miner – men
mangel på mad
og vand*

Minearbejde

Mielle op fra Bjærgene, i Enden af disse Træsluser hvor vi stod og arbeidede der var Pinde paa tværs af Bunden i samme, og naar det var fint Guld kom de Quægsølv ved tværpindene som trak Guldet til sig, saa om Aften naaer Klokken var 7 stoppede de Vandet og tog hvad Guld der var i men det var ikke videre behagelig at arbeide i disse Miner for vi maate staa i Vand hele Dagen, og vi maate have Gummistøvler, som gik høit op ad Benene, for andre Støvler kunde ikke staa sig ret længe. Her brugte vi ikke Penge, men vi havde smaa Vægtskaale, som vi gik med i Lommen, og ligeledes smaa Loder til at lægge paa samme. Der var Spillehuse, som blev kaldt der, Gamlinghous, de havde flere store Borde, hvorpaa der var malet Rød og Sort og ligeledes Kort, saa de kunde sætte paa hvilket de troede der var heldigt saa satte Bankkøren lige saa meget imod, han havde en Blikkase, hvori han satte et Spil Kort, og der var en Fjer der holdt paa Kortene de kunde blande dem hvem der vilde, og saa puttede ham dem lige ind, de satte da paa en Kolør eller et Kort, og eftersom det Kort var han trak ud saaledes vand de, der kunde man see dem lægge store Bunger af Guld paa en Gang, og Bankkøren havde en heel Mase forand sig paa Bordet, disse sad gjerne med Maske paa for ingen skulde kjende dem, for der kunde være Enkelde som tabte en deel Penge og derfor vilde ydre dem.

Forlystelser

Dansehuse var der ogsaa; men de maate betale 1 1/2 rd for hver Dans. I den Tid vi arbeidede der maate vi holde os selv ved Kost; om Morgenen skiftes jeg og Hendrik til at koge og ligeledes Middag og Aften, vi opholdt og gjerne i nærheden af hvor vi arbejdede, og vore Heste tøjrede vi hvor der var best Græs i nærheden af hvor vi laa. Her var mange rige Miner de kunde tage fra et Lod op til et Guld om Dagen til hver Mand og nogle havde en 12 a 14 Mand til at arbeide for dem, saa der var flere blev rige paa en kort Tid, det meste af Guldet der var findt som Grus og noget finere og noget større. Imidlertid blev vi enige om at

Dagligliv

reise tilbage igjen, vi reiste alene derfra til Jordankrik: men, da vi kom der var der oprøer med Indianerne, de havde taget en heel Deel Heste fra den Mand, som først opfant Mineplasen, de var to Hørder til at pase paa Hestene, og den ene han vilde stoppe dem, men de skød ham strax, og efter det skar de ham op og strøede Salt paa ham og lod ham ligge; da Jordan han hørte dette tog han en 4 Mand med sig og red ud imod dem, men Indianerne var hen ved et hundrede Styker, og alle til Hest saa de skød Jordan og en til, og resten flygtede, men siden blev de enige om alle dem der var i Minerne og havde Vaaben at gaa ud og berøve Indianerne igjen, og de traf dem, og vandt seier, de skød en 25 Styker Indianerre og tog over 30 Heste fra dem Indianerne skød 2 vide, og den ene eiede en 50.000 Dollar; imellem Indianerne var en Tysker, som var deres anfører, der var nemlig en af dem vi reiste med, som havde arbeidet sammen med ham, – alt dette var lige i den Tid at vi skulde reise forbi, da vi kom her til Jordankrik var der 7 skulde reise derfra og skulde samme Vei, som vi, da blev vi enige om at reise sammen for jo flere vi var desto bedre.

Indianerkampe

En tysk høvding

Den første Dag reiste vi 20 Miil, og kom til en Slætte om Aftenen hvor der var godt Græs og Vand, det var der omkrenk at Hørden var skud, her var en heel deel Buske og smaa Træer; saa der var lidt vanskelig at ligge; disse andre, de havde et Anker føldt med Konjak hvoraf de tog dem en god slork de første Par Dage, saa den første Aften var de Lystige, og holdt Komers med to Piger de havde med dem, den ene var Fader til dem bæge to, og den ene af dem var af en Neger og den anden af en Indianer, den siste var 10, og den anden 12 aar gammel, som de nu laa og holdt komers, begynde disse Karijoder at skringe og tude ligesom det kunde være en Flok Folk der sloges og var i Fare, vi sprank hordi op og løb sammen ja vi blev saa forskrækket, at vi viste ikke i en hast hvad vi skulde gribe til: men strax efter begynde de at gøe ligesom en Hun saa

Et anker cognac

Opskræmt

kunde vi høre hvad det var; men det sad dog en skræk i os, saa vi Sov ikke meget den Nat, de halve af Manskabet gik vakd den Nat.

Et skummelt sted

Den næste Nat gik det ikke stort bedre, om Aftenen kom vi til en Rivir, som var ligesom en mørk Krog, der var Bjerge paa alle Sider, kun saa bred at vi kunde ride imellem, men her var godt Græs, og et stort Vanløb fra Bjergene, det værste var at der var skumeld og mørdt. Den ene af dem der var med, var de andre Tjener, og han skulde pase paa Hestene fra for-natten af; men lidt efter vi havde lagd os, kom han hen og vognede os og sagde, at han havde seet noget komme krybende imellem Buskene, som kunde ligne en Indianer der krøb paa alle fire, for saaledes kommer de for at see hvor mange de er; da greb vi til vore Vaaben og lagde os flad ned paa Maven, med Ansigtet den Vei han havde seet dette, saadan at vi kunde see langs hen ad Jorden imod Himmelen; men kom der nogen kunde de ikke see os; og hvad der ogsaa gjorde os bange var at Hestene kom fnysende op imod os og vilde ikke vige fra os igjen; men stod og fnysede og rystede; da lagde vi Sadelen paa de beste Heste i tilfælde at de skulde komme, min Hest stod over paa anden Side af Vanløbet og jeg turde ikke gaa alene efter den og der var ingen torde følge med; men saa havde jeg en af de andre Sadlet hvis der skulle haved komme nogen; saa om Morgenens da det begyndte at Dages rede vi derfra for det er gjerne ud paa Morgenstunden de kommer; saa blev vi ved at ride til vi kom til en Sandslette der bandt vi Hestene til en Busk og lagde os til at sove en Timestid da vi nu syndes det var vile nok begav vi os paa Reise igjen, da vi havde ride lidt saa vi noget langt væk, der var en heel Toge af Støv og noget Sort imellem da blev vi igjen lidt bange – for de vilde naar de kommer saa rider de lige saa stært Hestene kan løbe, imidlertid da vi kom nærmere saa vi det var en stor Flok ridende, og blev inu meer forbauset, saa resolverde vi til, at to af dem der havde de raskeste Heste skulde ride

Hesteproblemer

et stykke i forveien, og hvis det var vilde skulde de give os et vink og vi skulde da ride tilbage saa stært vi kunde men hvis det ikke var vilde, skulde de komme ganske sade tilbage og det gjorde de ogsaa, da vi fik dem rigti at se var det et Regiment Soldater, som skulde op og holde stør paa Indianerne, saa blev vi glade igjen, og siden var der ingen Fare, for Indianerne fik snart at vide at Soldaterne var efter dem, vi saa nogle Enkelde Styker efter vi var ridet forbi dem men de løb som Hare for os, vi kom til en Høtte, hvor der var en Slags Stasjon, der var kun en Mand om Dagen og 2 om Natten, denne Mand kom os imøde, og bad os om ikke at skyde nogen Indianere der omkring for ellers var han bange, at de vilde hævne dem paa ham; her nattede vi over hos denne Mand og der saa vi flere af de vilde. Da vi reiste op til Minerne saa vi en Familie, som laa og var skod, og næsten fortæret af Fugle, det var en Mand og en kone og 2 Børn der havde levet i en Høtte bygget af Siv.

Kavalleri

Drøbt familie

Disse Folk boede lige ved Veien hvor alle reiste forbi og Manden kunde tale nogle faa Ord Engels, saa han gjorde sig bekendt med alle dem, som stobbede der om Natten, og fortalte dem at han var en god Mand og at han var ikke som de andre Indianerre; men saa var der kommen nogen forbi, som formodenlig har havt had til Indianerne og derfor skød disse. Vi red ogsaa forbi hvor der var en Snes Stykker af disse Sivhytter, det var ligesom en lille By den laa tæt ved hvor vi reiste forbi og derfor var de flygtede alle sammen. Her kunde være strægningger hvor Indianerne var en Slags tamme, der var de bange for at gjøre noget, fordi Landet der omkring var besadt med Vide, og derfor gjorde de Vide heller ikke dem noget og paa den maade blev de ligesom tamme; naer vi reiste igjennem de Egne hvor disse var saa naer vi spiste kom de hen og sagde dem lige for Næsen af os, og blev ved at see os saa naadig i Øinene ligesom en forsulden Hund, og naer vi gav dem et Stykke saa blev de saa glade, men: de tog det ogsaa som en

Forladte sivbytter

*Forholdet mellem
hvide og indianere*

Indianerslaver Hund uden af vise den minste høflighed; der var adskillige Stæder de kunde faa dem til at arbeide, og nogle holdt en heel Deel ligesom deres Slaver, og tog arbeidt paa Akort; saasom Katofler og saadan noget, for svært Arbeide duede de ikke til paa Grund af de var for dovene, den som var over disse maate pase at holde sig gode Venner med de største og den der havde mest at sige iblandt dem, naaer de

Kartoffelbøst hakkede Kartoffler og saa hver gang de kom til Enden lagde de dem ned, og laa en en lang Tid, førren de var til at jage op igjen, her hakkede de Katoflerre op med en Skrave for de laa ikke saa dyb i Jorden som hos os. Vi kom til et Sted som hed Hombolt Be et lille Stykke fra Hombolt

Humboldt River Biver, der var godt Græs og Vand, saa vi stoppede der om Natten; men da det begynte at mørknes kunde vi næsten

Myggeplage ikke være der for Myk, vi svøvde Tæperne saa tæt om os som vi kunde men efter vi havde ligget lidt, stak det og kløede over hele Kroppen, vi maate løbe ned i noget Vand der var, hvært øieblik, saa vi Sov ikke meget den Nat, om Morgenen red vi saa til en Hytte der var, og der var 3

Høslæt Mand som levede der, de ernærede dem af at hukke Græs og sætte i Stak, for at sælge det om Vinteren til Byerne deromkrink i Minerne, de havde lavet smaa Hytter af deres Tæbbener saaledes at Myggene ikke kunde komme ind, og de vilde gjerne have vi skulde blive, og vi kunde ligge hos dem, sagde de, og da der nu var saa godt Græs, mente vi at Hestene kunde have godt af at vile lidt og tillige havde vi ikke meer ind en Dags Reise føren vi skulde over Sandslætten som var 35 Miil lang; saa vi laa der et Par Dage, og vi hjalp dem at hukke Græs lidt, for at prøve om vi ikke

Hestebremser havde glemt det; men her var tillige nogle store Bremse ligesom store Bier, og naaer de stak Hestene blev der stort Hul og Blodet løb ned af dem, saa de blev heel fortunlet og var næsten ikke til at støre; de havde et lille Skor til deres, men der var ikke plas til vore Heste, saa begav vi os igjen paa reisen til Verginia, den næste Nat red vi over den store Sandslætte, og kom til det første rigtige Hus, som var

Beskrivelse over min Reise til Amerika

af den Slax vi ikke havde seet længe; og den anden Dagen efter kom vi til Verginia; her var inu meget daarligere Tider end den forrige gang vi var der, Minearbejderne havde gjort dem opstansig og vilde ikke arbeide for den Dagløn Eierne vilde give, de vilde have lige saa meget, som de pleiede at faac, og hvis der var en gjorde det, vilde de andre dræbe ham eller forbyde ham paa anden Maade, ved at troe ham eller saadand, der var 2 Danskere som arbeidedei en Mine, de havde været i samme en Maanestid førren, at vi reiste derfra, saa de havde arbeidet omtrent 5 a 6 Maaneder og skulde have 3 1/2 Dollar om Dagen, og havde i den Tid betalt 9 a 10 Dollar om Ugen for Kost og Logi, og Eierne blev ved at love dem Penge; men de fik ingen, og fik hvist aldrig nogen af dem, og nu skyldte de Kost og Logi henad en 240 \$ de, tilligemed mange flere var næsten nød til at rømme derfra, saa havde vi meer nytte af vores Reise, for vi fik dog seet os meget om paa den Tor, og tabte ikke saa meget ved det, som de andre; der var vi kun end halvlanden Dagstid, saa red vi ad Sant Sagmento til, da vi havde ridet en Dags Tid traf jeg en Mand der var forlegen for en Hest og dengang havde jeg ikke stort meer at bruge den til, da vi kun havde nogle Dage igjen til Sant Francico, saa soldte jeg den til ham, og næste Dag kom vi til et Hotel, og vi kom til at talle med Manden og han sporte om vi ikke havde lyst til at blive hos ham nogle Dage, og vi blev enige om at blive hos ham, vi vare der en Maanestid paa Senaveder Bjærgene, saa reiste vi til Sant Francico, vi havde 2 Dages Reise derfra til Sant Sacramento, og en Dag derfra til Francico; da vi kom her sporte alle dem vi kjente hvordan det var gaaet og hvordan der saa ud, og alt dette, saa vi havde travæl med at fortælle dem hele reliheden.

Her i Sant Francico var vi en 14 Dagstid førren vi tog arbeide, saa reiste jeg til en Plas som hed Petaluma, og var hos nogle langelænde en 3 Maanestid, og Hendrik kom paa en Melkkeplas tæt ved Francico og da jeg reiste fra Peta-

Virginia igen

Strejke

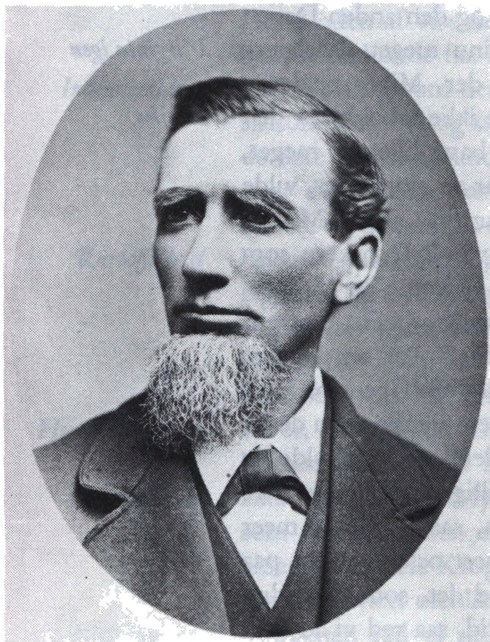
Sacramento

*Senaveder
(Sierra, Nevada)
San Francisco*

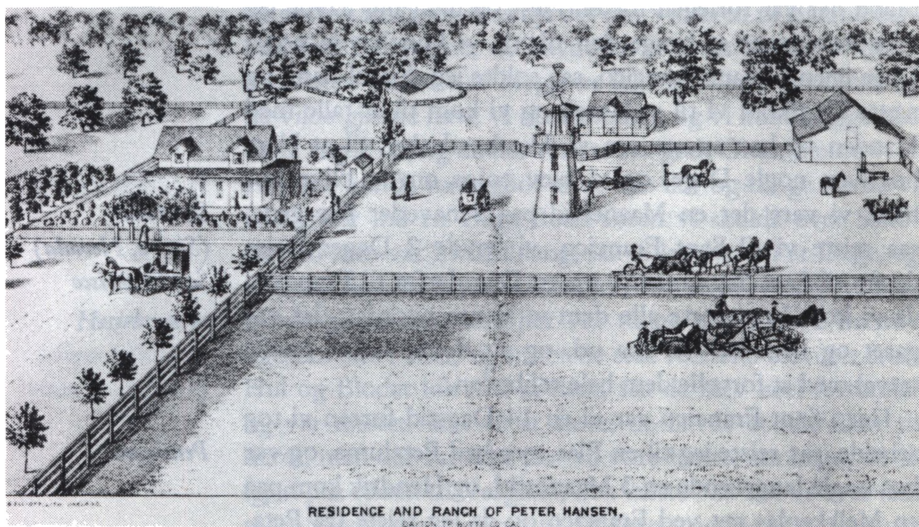
Petaluma

Jacob Peter Petersen

*Peter Hansen
fra Sundbyøster
(se side 12 og 37).*

*Peter Hansens ejendom i nær-
beden af San Francisco som han
byggede sig efter med held at have
været guldgraver.*

RESIDENCE AND RANCH OF PETER HANSEN,
SANTA FE SPRING, CALIF.

luma kom jeg paa samme Sted og vi var sammen der i 4 Maaneder, saa reiste jeg til Petaluma igjen for at see om jeg ikke kunde leie mig en Plas, og blive min egen Mand, imidlertid reiste jeg omkrink og arbeidede lidt et Sted og lidt et andet, for bestandig at søge efter noget tilsist fik jeg spørsel paa en Melkeplas hvor der var 40re gode Malkekøer, og 200 Agers Græsmark og saa meget opløiet at de kunde Høste saamange Katofler de brugte og høste noget til at give de første Køer der kælvede om Vinteren, jeg skulde give 600 Dollar Aarlig for 3 Aar, og jeg kunde faae 20 Køer til at Leie og en Deel Pløiejord foruden som ogsaa hørte ham til, saa skrev jeg ned til Hendrik om han ikke vilde være med, for vi var enige om i forveien at være sammen, hvis vi kunde finde noget vi syndes om, saa skrev jeg ned til ham og fortalte ham hvorledes det var og om han vilde gaa med ind paa det: men da havde han allerede faaet nys om dette Hjamme fra – saa han havde bestemed sig til at reise Hjem naar Foraaret kom, og alene kunde man ikke godt for der skulde en til at koge og en være med ude omkrink naar de Malkede og saadand, saa opgav jeg Spekulasjonen om den Slags, og reiste igjen til San Francico og derfra til Sant Mateo, der kom jeg paa et stort Sted. Manden var en Amerikaner, han havde 1000 i Intægt om Dagen, den Eiendom jeg var på kunde indbringe 1 a 2000 om Aaret, og det kunde ikke slaa til omkostningerne paa Stædet, han holdt en halv Snes Folk hele Aaret igjennem, og hans Have kostede ham ligesaameget som alt det andet, og der var ogsaa alle Slags Blomster og Træer af den beste art der findes. Og Heste havde han af de skrabeste løbere der var en havde kostet 2000 \$ og for os at see til var den ikke meget vært de var langbenede og skarpe knokler; men ganske tønne Been; de beste kunde løbe en Miil i 8 Menueter og 8 Cekunter, i 9 Menutter var der flere kunde løbe en Miil. Hans Køer var af disse store Engelske som var saa fede altid, saa det var en lyst at see, han havde en Qvie på 1 1/2 Aar den vilde han ikke sælge under 1000 formoden-

Farm på bånden

Planen opgives

En velbæver

Premiebeste

Kvæg

Hjemrejseplaner

lig af den grund at han ikke trængte til Penge; her var jeg til ud af Foraaret, saa bestemte jeg mig til at reise Hjem, og skrev til Hendrik om han vilde følge med, saa kom han derud Dagen efter og fortalte mig at han havde nogle Penge tilgode hos den Mand han arbeidede, som han ikke kunde skaffe føren om et Par Maaneder efter, men saa længe vilde jeg ikke vente, for jo senere paa Aaret desto meer usundt blev det, saa sagde jeg som det var, at jeg vilde gjerne hawd vi skulde reise sammen Hjem, som altid vores bestemmelse havde været; men jeg vilde reise derfra i Mai Maaned af den Grund det var den beste Tid at reise paa; saa skildes vi i den mening at jeg reiste først, men et Par Dage efter var en af vore Mænd ned til Francico, og kom Hjem og sagde, at Manden i Hotællet sagde, at Hendrik havde betænk sig og vilde følge med, og det syndes jeg godt om at høre, da det altid var mere morrende at være to som rigtig kjente hinanden, paa saadan en Lang Reise; saa den 19 bad vi Farvæl med vore Venner, og Seilede fra San Francico og vi kom til Panama den første Juni og til Nyørk 9de her var adskillige Stæder omkrink og saa os om, en Søndag var vi seilende langt op i Reveret til en Slags Fæst der morede vi os godt, jeg husker vi saa et meget stort Brykkeri, hvor de brykede underneden, og havde Tønderne ovenover, hvor de kunde køre ind med Vogne og ovenover var der Ølsalon; det skulde være saa meget solidt Bygget og tillige smugt, det var bygget paa Siden af en Bagge derfor kunde det indrettes saadant; den 14^{dende} reiste vi derfra, vi kom med et meget stort Engels Dampskib, som havde paa overreisen 1400 Pasengers, og vi var kun 17 paa Hjemreisen: men saa havde den ful last foruden – vi kom til Liverpool den 28de Liverpool kan man ikke kalde en smug By, for alting seer saa snavset ud Gaderne især, og smalle og krogede er de; som vi gik paa Gaden den første Eftermiddag, kommer Flammerne ud af et Huus og lige med et stod det i lys Lue, og der boede en Skomager underneden han kastede Støvler ud af Vinduet

*Afsejling fra
San Francisco*

*Et bryggeri i
New York*

Fra Amerika

Liverpool

Brand

og de udenfor kastede dem ind igjen og det gik lysti, vi viste ikke strax hvad det skulde betyde; men det var for at faa flere Ruder istykker saa de kunde hurtigere faa dem ud. Vi tog fra Liverpool Klokken 11 om Aftenen, og kom til London den anden Dags Aften Klokken 5, og fik Logi et lille Stykke fra Stationen, her opholdt vi os 4 Dage. Vi var inde og saa alle de Engelske Vaaben og mange kostbare Guldsmyger var der nemlig et stort Kors af Aliganters, og der havde før været rettersted, vi saa Instrumentet de havde brugt til at halhukke med, og der var flere Fængsler, hvor der havde sit Konger og store Mænd, der var Figure og Vers og anden læsning, som de havde riset med Neglene i den haarde Mur i det ene var et Bord og der omkrink samme var en heel Hule, som var slit ned i de haarde Steen i Gulvet, en af de Mand der havde været i dette luggar havde sidt der i 12 Aar, og der var nogle af disse, hvori de aldrig saa Dagsens Lys, de var en meget stor Bygning, den skal være 900 Aar gammel. Og vi var i den Soologiske Have, der var alle mulige Slags Døer og Fugle, her var 2 Illefander en lille og en meget stor den stor var der Sæde paa Rykken af hvor Folk kunde faa low til at ride naaer de gav ham lidt, der pasede dem; og saa var der disse Næsehorn, de var omtrænt saa store som en stor Ko, men meget svære, og Kroppen havde lidt fasoen efter et Svin, de var meget tykhalsede og tykhovede, og de havde en skal paa dem saa tyk at de ikke kunde skyde igenem med Geværers Kugle. Og saa var der dise Søheste, som er nogle Falige Skabninger at see, de har ogsaa størrelse omtrænt som en Ko, og Kraaben som en Griis paa fasonen og meget korte og tykke Been og brede Læber, men Hovedet har Fason efter en hest: men meget stort og tillige et meget stort Gab; og kort sagt der var alle forskellige Slags. Vi var ogsaa nede i Tunællen; og vi kørde med Dampvognen, som gik under Byen. Og jeg var et Sted hvor der var saamange Blomster af forskellige Sorter, og et meget stort Springvand var der, som jeg aldrig har seet

London

Sightseeing

Zoo

Tunnel under byen

Jacob Peter Petersen

mage til, og mange Slags Kunstarbeide, og indeni var der af disse Afguder, de før har brugt at tilbedet.

Hamborg
Lübeck
Korsør
København
St. Magleby

Vi reiste derfra den 3^{die} Juli, her ombord traf vi 2 Danske, som havde været i Australien foruden nogle Slevigere. Vi kom til Hamborg den 5de, der var vi ogsaa i den Soologiske Have, ellers var vi ikke videre nogen Stæder andet lidt i Byen og saa os om; vi reiste derfra den 7^{vende} til Lybæk og seilede derfra henimod Aften og kom til Korsør tilig om Morgenen hvis jeg husker rigtig var Klokken 8de, og vi kom til Kjøbenhavn Klokken 11 om Formiddagen, og var i Kjøbenhavn til om Onsdagen saa tog vi Hjem.

Om det maa have været den 9. Juli 1866, eller nøjagtig 4 Aar efter Afrejsen fra København den 10. Juli 1862.

JACOB PETER PETERSEN

f. 9/8. 1840 – d. 16/3. 1915

Biografiske noter

Jacob P. Petersen var Søn fra »Petersminde« paa Nordre Dragørvej. Aaret efter sin Hjemkomst fra Sant Francisco tog han Kursus paa Grundtvigs Højskole »Marienlyst« 1867.

Ca. 1876 giftede han sig med Gaardejer Christian Hansens Enke, den 27 aarige grith Gert Willums, og blev derved Ejer af »Stubmøllegaarden«, der just var under Nybygning, han henlevede her til sin Død den 16. Marts 1915 – 74 Aar gammel.

Hendrik Chrillesen

Rejseskammeraten, Hendrik Chrillesen, en Søn af Gaardmand Chrilles Zibrandtsen, Møllegade i St. Magleby, og Fader til Skolelærer Chrilles Hendriksen og Gaardejer Peter Hendriksen, »Lundegaarden«, St. Magleby, giftede sig ca. 1867 ogsaa med en Gaardmandsenke, nemlig Peter Chrillesen Bachers Enke, den 30 aarige Neel Jacob Bacher »Hollands Minde« i Kingelgade og blev derved Gaard-

mand i St. Magleby, han flyttede senere nogle Gange og sidst til Dragør, hvor han købte Huset i Nyby No. 13 og der nybyggede en Stald til en Ko og et Hold Grise. Endnu erindres tydeligt den typiske Hollænderbyes Bondemand da han kom trækkende med sin Ko fra Græsning bag Vierdiget og ligeledes naar han paa Kirkevejen saaes komme trækkende med en stor tyk So, der skulde paa Ornebesøg i St. Magleby. Han døde den 25/3. 1914 omtrent 74 Aar gammel.

Den anden Rejsekammerat, Hans Corneliussen, var fra Maglebylille. Straks efter Ankomsten til Sant Francisco den 31/8. 1862 havde de paa en Spadseretur gennem Byen købt nogle Blommer, som de ikke kunde taale, de blev alle tre meget syge og Hans Corneliussen døde faa Dage derefter den 4. September 1862 og han blev begravet den 5. September 1862, fulgt til Graven af sine Rejsefæller og bl.a. ogsaa Matros Peter Larsen, senere Husmand i Dragør, Sønderstræde 5. (Broder til Vognmand Jan Larsen, Vognmandsgade 4).

Hans Corneliussen

Den i Beskrivelsen nævnte Peter Hansen fra Sundby Øster havde med Held været Guldgraver og derefter bygget sig et Landsted i et Skovdistrikt ca. 10 km fra San Francisco. Ca. 1890 var han paa Gæstebesøg i Dragør for at hilse paa gamle Bekendte. Maaske har han ved denne Lejlighed medbragt en i Oakland litograferet Tegning af hans Ejendom, man ser Beboelseshuset med 2 Kviste og en stor indhegnet Gaardsplads med Stald- og Ladebygninger og med et højt Mølletaarn midt i Gaarden samt nogle Heste og Køer, udenfor Indhegningen ser man 2 Landbrugsmaskiner forspændt med henholdsvis 4 og 6 Heste og udenfor Indkørslen til Gaarden staar hans private aabne Kørevogn med Soltag forspændt 2 Heste.

Peter Hansen

Peter Hansen fra Sundby Øster var Søn af Matros Hans Petersen og Marie Peter Dahlstrøm i Taarnby hvis anden Søn, Styrmand Niels Peter Hansen Taarnby var Fader til Skibsfører Harald Hansen Taarnby i Dragør, hos hvem

Jacob Peter Petersen

ovennævnte litografiske Billede er havnet, det er med store
Typer paatrykt RESIDENS and RANCH OF PETER
HANSEN.

Dragør, den 8. November 1974.

Cornelius Adrian Petersen.

